

Dankwoord

Ik wil allereerst mijn hartelijke dank richten aan alle deelnemers aan dit onderzoek, zonder wie dit onderzoek niet mogelijk was geweest. Mijn dank gaat uit naar alle artsen, arts-assistenten en secretaresses van de poliklinieken longziekten, algemene interne, reumatologie en endocrinologie van het UMCG voor hun hulp bij het werven van deelnemers.

Dr. Nardi Steverink, co-promotor en dagelijks begeleider, wil ik bedanken voor de enorme betrokkenheid bij dit onderzoek. Je was altijd zeer zorgvuldig en best wel kritisch, maar dat heeft er wel mede voor gezorgd dat hier nu een boekje ligt waar ik trots op ben! Ik heb de gezelligheid, zoals tijdens de vele lunches en tijdens onze besprekingen zeer gewaardeerd en zal het zeker gaan missen. Gelukkig stopt met het afronden van dit onderzoek niet onze samenwerking.

Prof. Dr. Joris Slaets, eerste promotor, bedankt voor de fijne begeleiding. Ik heb het als heel prettig ervaren dat je tussen onze afspraken door altijd de tijd nam om vragen te beantwoorden en mee te denken. Dank dat je me de mogelijkheid hebt geboden nationale en internationale congressen te bezoeken.

Prof. Dr. Tom Snijders, tweede promotor, ook bedankt. Voor jou misschien toch een iets ander onderzoek dan je tot nu toe was gewend. Dit heb ik echter als een voordeel ervaren, omdat je daardoor soms wat meer afstand had van het onderwerp. Jouw expertise op het gebied van statistiek was een welkome aanvulling.

Ik wil de leden van de beoordelingscommissie, Prof. dr. G.I.J.M. Kempen, Prof. dr. R. Sanderman en Prof. dr. B.H.R. Wolffenbuttel hartelijk danken voor het lezen en beoordelen van het manuscript.

Karianne Meijer, onderzoeksassistente, hartelijk dank voor het uit handen nemen van de logistiek van mijn onderzoek: al die groepen die op verschillende momenten verschillende vragenlijsten toegestuurd moesten krijgen, maar ook het invoeren van al die data in SPSS en het telefonisch te woord staan van deelnemers.

Sietske Boekema en Lena Hoks: bedankt dat jullie samen met mij de cursus hebben gegeven. Ik heb veel van jullie, ervaringsdeskundigen, geleerd.

Mijn (oud) kamergenoten wil ik bedanken: Hanneke, Ismay en Froukje. Fijn om met jullie (AIO) lief en leed te hebben mogen delen. Froukje, fijn dat je mijn paranif wilt zijn. Ook de andere collega's van de Geriatrie, bedankt voor jullie belangstelling. Ik zal de gezellige lunches, de "Journal clubs" en de "bijscholing" verzorgd door Wieneke wel missen.

Aileen, zoals beloofd, een speciaal dankwoord voor jou: dank je wel voor jouw humor, en meeleven en betrokkenheid bij het onderzoek. Renske, Kiki en Ellen, jullie ook bedankt.

Prof. dr. Ruud Kempen, bedankt dat ik in maart 2005 bij jullie mocht stagelopen, en voor de fijne samenwerking in de afgelopen jaren. Esther Smeulders, jij ook bedankt, en veel succes bij het afronden van jouw studie naar effecten van de CDSMP. Ik ben benieuwd!

I would like to thank Kate Lorig for giving me the opportunity to visit the Stanford Patient Education Center in May 2005.

Pap en mam, Anita, Marije en Lennard (en Merel), voor jullie een onbekende wereld: de universiteit, wetenschappelijk onderzoek, proefschrift, promotie. Het was een bijzondere ervaring om jullie met deze wereld kennis te mogen laten maken. Fijn dat jullie altijd belangstellend en betrokken waren.

Dank aan mijn schoonouders, Fokke en Afke, voor hun belangstelling: na een gepromoveerde schoonzoon nu ook een gepromoveerde schoondochter. Petra en Dirk, ook jullie bedankt voor jullie belangstelling en, Dirk, bedankt voor jouw hulp bij de lay-out en dat je mijn paranimf wilt zijn.

Lieve Bernard, veel verschillen, maar toch ook wel parallellen tussen jouw (militaire) werkveld en dat van mij. Je hebt drie jaar van mijn onderzoek meegemaakt, waarin jij “promoveerde” van mijn vriend tot mijn echtgenoot. Dank voor je relativerend vermogen en het vertrouwen dat het me allemaal wel zou gaan lukken. Ik vind het fijn met jou.

Henrike Elzen

Amersfoort, september 2006